

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové, Ph.D. v právní věci žalobkyně: **M. V.**, zastoupena JUDr. Jarmilou Lipnickou Pešlovou, advokátkou se sídlem Přívozská 703/10, Ostrava – Moravská Ostrava a Přívoz, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 3. 2010, č. j. 64 Az 17/2009 – 44,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 3. 2010, č. j. 64 Az 17/2009 – 44, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 3. 2010, č. j. 64 Az 17/2009 – 44, byla zamítnuta žaloba podaná žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 7. 3. 2009, č. j. OAM-125/VL-18-08-2009, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že „Bylo prokázáno, a to jak podanou žádostí žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany i obsahem protokolu o pohovoru k této žádosti, že žalobkyně žila v České republice po dobu více než 3 let a o udělení mezinárodní ochrany zažádala teprve bezprostředně poté, co jí bylo dne 7. 3. 2009 uděleno správní vyhoštění (žalobkyně byla policií kontrolována dne 23. 2. 2009 a žádost o udělení mezinárodní ochrany podala dne 24. 2. 2009). Jak bylo zjištěno z pohovoru, žalobkyně měla možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům, příp. navrhnout jejich doplnění. Pohovor byl veden za účasti tlumočnice z jazyka ruského. Jak vyplývá ze správního spisu, žalovaný si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, takže vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Z

odůvodnění rozhodnutí vyplývá, jaké skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě nichž rozhodoval. Žalovaný tedy nepochybil a postupoval správně, když zamítl žádost žalobkyně jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Nebylo tedy také zjištěno, že by žalovaný správní orgán porušil kterékoliv ustanovení správního řádu, jak to žalobkyně bez jakýchkoliv podložených důkazů ve své žalobě namítala. Soud se také ztotožňuje s odůvodněním rozhodnutí žalovaného v té pasáži, kde žalovaný cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 37/2003."

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost. Především namítala, že krajský soud vůbec nevzal v úvahu to, že pochází z Ukrajiny, přičemž tato země není členem Evropské unie a již toto samo o sobě zakládá možnost udělení azylu. Krajský soud vůbec nezkoumal důvod pro udělení mezinárodní ochrany, a sice odůvodněný strach z pronásledování z důvodu pohlaví. Navíc za pronásledování lze považovat i jednání soukromých osob, které páchají násilí na druhém pohlaví, není-li stát schopen zajistit ochranu. V případě stěžovatelky existují důvodné obavy, že pokud by byla vrácena do státu, jehož je státní občankou, hrozilo by jí skutečné nebezpečí vážné újmy. V tomto rozsahu měl krajský soud zkoumat minimálně důvody pro udělení doplňkové ochrany. Krajský soud nesprávně uvádí, že stěžovatelce bylo rozhodnutím Policie České republiky ze dne 7. 3. 2009 uděleno správní vyhoštění na dobu tří let, když se nejedná o rozhodnutí, ale o oznámení zahájení správního řízení. Následně pak v rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 7. 3. 2009 nic takového uvedeno není. Z tohoto lze dovozovat, že správní vyhoštění stěžovatelce nebylo uděleno, a pokud ano, tak neoprávněně, jelikož jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života, poněvadž pobývá na území České republiky v rodině svého bratra a syna. Proto stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo její oprávněnost, neboť jak jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Pro řízení o kasační stížnosti odkázalo na správní spis, na vlastní podání, které stěžovatelka učinila během správního řízení, na vydané rozhodnutí a na písemné vyjádření k žalobě, kde se již k námitkám, které jsou i obsahem kasační stížnosti, vyjadřovalo. K obecně formulovaným námitkám, které stěžovatelka uvedla v kasační stížnosti, ministerstvo sdělilo, že se i nadále domnívá, že nepochybilo a postupovalo správně, když zamítlo její žádost jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, a že bylo během správního řízení prokázáno, že stěžovatelka neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 zákona o azylu, nebo, že by jí hrozila vážná újma ve smyslu ust. § 14a citovaného zákona. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla obava z jednání bývalého manžela stěžovatelky. Kasační stížnost neobsahuje žádné konkrétní tvrzení o tom, jaké relevantní skutečnosti nebyly ministerstvem ve věci zjištěny či v jakém směru měly být zjištěny neúplně. Ministerstvo dalo stěžovatelce možnost se vyjádřit ke všem skutečnostem, které ji vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a ke všem podkladům. Rozhodnutí o žádosti bylo náležitě odůvodněno. Podle názoru ministerstva jsou stížní námitky nedůvodné a stěžovatelka nesplňuje zákonné podmínky

pro udělení mezinárodní ochrany. Vzhledem k výše uvedenému navrhlo odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost ve smyslu ust. § 104a odst. 1 s. ř. s., příp. zamítnutí pro její nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatelky, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatelky je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

V daném případě dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že se jedná o posledně uvedený důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

Stěžovatelka zejména namítala, že se krajský soud vůbec nezabýval tím, zda existují podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu (odůvodněný strach z pronásledování z důvodu pohlaví), a dále tím, zda existují minimálně důvody pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14 odst. 2 písm. b) citovaného zákona.

Protože s. ř. s. nemá ustanovení upravující soudní rozhodnutí, je třeba ve smyslu ust. § 64 s. ř. s. použít přiměřeně ustanovení prvé a třetí části o. s. ř. Podle ust. § 157 odst. 2 o. s. ř., není-li dále stanoveno jinak, soud v odůvodnění rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení), stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy. Soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé. Odůvodnění uvedené v písemném vyhotovení rozsudku musí být v souladu s vyhlášeným odůvodněním. Pouze tehdy, má-li odůvodnění rozsudku náležitosti stanovené v ust. § 157 odst. 2 o. s. ř., bude se jednat o rozhodnutí přezkoumatelné.

Krajský soud však v odůvodnění napadeného rozsudku pouze zcela obecně konstatoval, že nebylo zjištěno, že by ministerstvo porušilo kterékoliv ustanovení správního řádu, a že nepochybilo a postupovalo správně, když zamítlo žádost stěžovatelky jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, aniž by se však vypořádal se žalobními námitkami stěžovatelky. Stěžovatelka totiž v žalobě namítala, že patří do sociální skupiny žen vystavených domácímu násilí, čímž splňuje podmínku pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu a uvedla i okolnosti odůvodňující posouzení udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Rovněž namítala, že ministerstvo nesprávně vyloučilo soukromé osoby z okruhu původců pronásledování či vážné újmy a vůbec nezkoumalo schopnost a ochotu ukrajinských státních orgánů poskytnout jí ochranu před pronásledováním či vážnou újmou, ani dostupnost právních nástrojů ochrany před tímto pronásledováním na Ukrajině. Z odůvodnění napadeného rozsudku tak není zřejmé, zda se krajský soud těmito otázkami vůbec zabýval a jak je posoudil, tedy na základě jakých právních úvah dospěl k závěru, že ministerstvo nepochybilo a postupovalo správně, když zamítlo žádost stěžovatelky jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu tak postrádá úplnost, srozumitelnost a přesvědčivost, která je zákonem požadována, a takové rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Stěžovatelka dále namítala, že krajský soud nesprávně uvádí, že jí bylo rozhodnutím Policie České republiky ze dne 7. 3. 2009 uděleno správní vyhoštění na dobu tří let, když se nejedná o rozhodnutí, ale o oznámení zahájení správního řízení. Tato námitka není důvodná, neboť ve správním spisu je založeno rozhodnutí Policie České republiky ze dne 7. 3. 2009, č. j. CPOV-2628-10/ČJ-2009-0764PV-SV, jímž bylo stěžovatelce uděleno správní vyhoštění. Otázkou zákonnosti tohoto rozhodnutí se pak Nejvyšší správní soud v tomto řízení zabývat nemůže. V této souvislosti Nejvyšší správní soud však uvádí, že tvrzení krajského soudu, že stěžovatelka o udělení mezinárodní ochrany zažádala teprve bezprostředně poté, co jí bylo dne 7. 3. 2009 uděleno správní vyhoštění, je věcně

nesprávné, neboť stěžovatelka podala žádost o udělení mezinárodní ochrany již dne 24. 2. 2009, což ostatně uvádí i krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku.

Ze všech výše uvedených důvodů je tedy kasační stížnost důvodná, a proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. srpna 2010

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně
senátu